

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Факультет романо-германської філології
Кафедра германської філології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з наукової роботи
та міжнародної діяльності

Наталія ВІННИКОВА

2025 р

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
НАУКОВИЙ СЕМІНАР
«МІФОСЕМІОТИКА»**

Для аспірантів

Спеціальності 035 Філологія
Освітнього рівня третього (освітньо-наукового)
Освітньо-наукової програми «Філологія»

Київ 2025

Розробник:

Колесник Олександр Сергійович, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри германської філології Факультету романо-германської філології

Викладач:

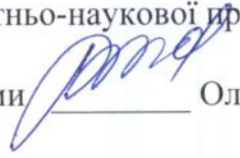
Колесник Олександр Сергійович, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри германської філології Факультету романо-германської філології

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри германської філології

Протокол № 9 від "22" серпня 2025 р.

Завідувач кафедри Русудан МАХАЧАШВІЛІ

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-наукової програми «Філологія» "30" 08 2025р. №

Гарант освітньої (освітньо-наукової) програми Олена БРОВКО

Робочу програму перевірено

« 01 » 09 2025р. №

Завідувач аспірантури, докторантури Ілона ТРИГУБ

Пролонговано:

На 20_/20_ н.р. _____ (_____) "_____" _____ 20__ р., протокол № _____
На 20_/20_ н.р. _____ (_____) "_____" _____ 20__ р., протокол № _____
На 20_/20_ н.р. _____ (_____) "_____" _____ 20__ р., протокол № _____
На 20_/20_ н.р. _____ (_____) "_____" _____ 20__ р., протокол № _____

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
Науковий семінар “Міфосеміотика” (IV-V сем.)		
	денна	заочна
Вид дисципліни	вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	5/150	
Рік навчання	2, 3	2, 3
Семестр	4,5	4,5
Кількість змістових модулів з розподілом:	5	5
Обсяг кредитів	5	5
Обсяг годин, в тому числі:	150	150
Аудиторні	40	20
Модульний контроль	10	-
Самостійна робота	100	130
Форма семестрового контролю	Залік	

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
Науковий семінар “Міфосеміотика” (IV сем.)		
	денна	заочна
Вид дисципліни	вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	3/90	
Рік навчання	3	3
Семестр	2	2
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	2
Обсяг кредитів	3	3
Обсяг годин, в тому числі:	90	90
Аудиторні	24	12
Модульний контроль	6	-
Самостійна робота	60	78

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни : формування у здобувачів наукового ступеня "доктор філософії" уявлення про лінгвокреативний потенціал мовних систем, специфіку категоризації дійсності на основі ірраціональної аксіоматики, а також низки відповідних компетенцій, необхідних для встановлення ірраціональних (міфічних) структур знань, що становлять основу вербального конструювання можливих світів у текстах і дискурсах різних жанрів.

Завдання навчальної дисципліни:

- визначити особливості сучасних лінгвосеміотичних студій, а також їхній зв'язок з іншими галузями мовознавства та іншими галузями наукового знання;
- поглибити уявлення про системні характеристики та аналогії функціонування кодів різної етіології, універсальні закономірності поступу відкритих систем, співвіднесених з аксіоматичними ірраціональними структурами знань, традиційно ідентифікованих з міфом;
- ознайомити здобувачів із завданнями, принципами, методами дослідження у міждисциплінарних розвідках, орієнтованих на багатоаспектну характеристику мовних знаків і мовленнєвих конструктів;
- увиразнити здатності здійснювати синтез (зокрема, міждисциплінарний синтез та узагальнення) результатів попередньо проведеного аналізу явищ мови та мовлення;
- лінгвокультурна і лінгво-універсологічна інтерпретація результатів емпіричного дослідження, орієнтована на виділення ізоморфних та аломорфних явищ, дотичних до переосмислення ірраціональних структур знаць і творення «вторинної міології»;
- розвиток у аспірантів умінь інтегрувати інструментарій різних мовознавчих парадигм до власного дослідження;
- розвиток у аспірантів умінь використовувати дані, отримані у результаті синтезу вивідного знання та реконструкції ірраціонального підґрунтя явищ мови та мовлення, у власних дослідженнях.

У процесі вивчення навчальної дисципліни важливо орієнтуватись на **засвоєння знань**, що стосуються таких понять: семіосфера, міфологічний простір, аксіоматика, мова як багатофункціональна відкрита система, специфіка мислення людини, ірраціональність, міф, універсалії, ізоморфізм, аломорфізм, процеси первинної та вторинної номінації, значення та смисл, картина світу, внутрішня форма слова.

У ході семінарських занять передбачене проведення дискусій на основі обговорення результатів індивідуальних творчих проєктів, а також обговорення

інтерпретацій даних, отриманих у ході контрактивного аналізу попередньо узгодженого (дотичного до дисертації) мовного матеріалу.

Під час семінарських занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи аспіранти **набувають уміння та навички, поглиблюють галузеві та загальнопрофесійні компетенції :**

ЗК 1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до генерування та обґрунтування нових ідей.

ЗК 2 Здатність до пошуку, обробки, систематизації, аналізу та критичної оцінки інформації з різних джерел; критичного мислення; аналізу міждисциплінарних явищ та процесів; розв'язувати комплексні проблеми на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності; реалізації власного аксіологічного та наукового потенціалу.

ЗК 8 Здатність до громадянської та соціальної активності й відповідальності.

ЗК 9 Усвідомлення суспільної ваги моральних, культурних, наукових цінностей і шляхів їх збереження та примноження

СК 1 Засвоєння й осмислення основних наукових концепцій, історії розвитку та сучасного стану філологічних знань, актуальних теоретичних і практичних проблем. Здатність аналізувати філологічні явища з погляду фундаментальних принципів і знань та на основі відповідних загальнонаукових методів.

СК 2 Здатність планувати, обґрунтовувати та оцінювати філологічне дослідження та передбачати його результати.

СК 3 Здатність збирати дані для філологічного дослідження, науково систематизувати, аналізувати та інтерпретувати філологічні явища.

СК 4 Здатність розв'язувати широке коло проблем і завдань у галузі філології з використанням теоретичних та експериментальних методів.

СК 5 Здатність оперувати ґрунтовними лінгвістичними знаннями, зокрема в сфері лінгвосеміотики, концептології, контрастивної лінгвістики, семантики; застосовувати різні види лінгвістичного аналізу.

СК 8 Здатність планувати і здійснювати комплексні наукові дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання, зокрема у міждисциплінарних напрямках; планувати, тактично й стратегічно організовувати професійну та науково-інноваційну діяльність у галузі філології; здійснювати проєктну діяльність.

Результати навчання за дисципліною

У результаті опрацювання змісту наукового семінару «Міфосеміотика» здобувач наукового ступеня має досягнути таких програмових результатів навчання:

РН 1 Демонструвати знання в галузі гуманітаристики, зокрема філології: глибоке розуміння ролі науки, освіти і культури в розвитку цивілізації; знання філософії та методології науки; застосування філософських ідей і концепцій у власних дослідженнях; знання структури, форм і методів наукового пізнання, їхньої еволюції, методології наукових досліджень.

РН 2 Виявляти глибокі теоретичні знання в обсязі, необхідному для розв'язання професійних і науково-дослідних завдань, зокрема: основних класичних і новітніх філологічних концепцій; фундаментальних праць з обраного напрямку дослідження; змісту теоретичних і прикладних філологічних дисциплін; теоретичних і практичних проблем у галузі дослідження.

РН 7 Складати, обґрунтовувати та оцінювати план і дизайн філологічного дослідження, передбачати його результати; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, наявні дані.

РН 15 Професійно, аргументовано, етично виважено і соціально відповідально пояснювати сутність конкретних філологічних явищ та пов'язаних з ними наукових проблем, висловлювати власну думку щодо них.

РН 16 Критично оцінювати наукові філологічні напрями, школи, підходи і методи на основі їх аналізу, порівняння та класифікації.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми

№ п / п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин					
		Разо м	Ау ди то рн их	Ле кці й	Сем інар ськ их	Сам ості йна робо та	Мод уль ний кон тро ль
Змістовий модуль I. (IV сем.) Теоретичні засади універсологічно-орієнтованих студій							
1	Вступ. Сучасне розуміння «лінгвоуніверсології» та міждисциплінарний синтез. Системні основи та критерії встановлення широких аналогій і синтезу.	14	4	2	2	10	
2	Міф, міфологічний простір і картини світу. Вторинна міфологія у різних сферах людського буття.	14	4	2	2	10	
3	Міф і наука. Теорема про неповноту. Категоризація та «ірраціональна раціоналізація»	14	4	2	2	10	
4	М-логіка як міждисциплінарна синтетична методологія	16	6	4	2	12	
5	Міфологічно-орієнтований семіозис. Міф у внутрішній формі мовних знаків. Логіка, лінгвокогнітивне підґрунтя та «технологічні кроки» міфологічно-орієнтованої вторинної номінації	16	6	4	2	12	
	<i>Модульний контроль</i>						6
	<i>Разом за модуль</i>	90	24	14	10	60	6
Змістовий модуль II. (V сем.) Реконструкція ірраціональних структур і «вторинних міфів» у контексті міждисциплінарних студій							
6	Поліетіологічна багатовимірна модель мовного знаку.	18	4	2	2	14	
7	Дискурс і моделювання альтернативних світів. Симптоматика вербальних симулякрів.	18	6	4	2	12	
8	Багатоаспектне дослідження явищ мови та мовлення в ракурсі лінгвосеміотики як «парасолькового» вектору	20	6	4	2	14	
	<i>Модульний контроль</i>						4
	<i>Разом за модуль</i>	60	16	10	6	40	4
	<i>Разом за освітньою програмою</i>	150	40	24	16	100	10

Тематичний план для заочної форми

№ п / п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин					
		Разом	Аудио торних	Лекції	Семінарських	Самостійна робота	Модульний контроль
Змістовий модуль I. Теоретичні засади універсологічно-орієнтованих студій							
1	Вступ. Сучасне розуміння «лінгвоуніверсології» та міждисциплінарний синтез. Системні основи та критерії встановлення широких аналогій і синтезу.	16	2	1	1	15	
2	Міф, міфологічний простір і картини світу. Вторинна міфологія у різних сферах людського буття.	18	2	1	1	17	
3	Міф і наука. Теорема про неповноту. Категоризація та «ірраціональна раціоналізація»	18	2	1	1	17	
4	М-логіка як міждисциплінарна синтетична методологія	16	2	1	1	15	
5	Міфологічно-орієнтований семіозис. Міф у внутрішній формі мовних знаків. Логіка, лінгвокогнітивне підґрунтя та «технологічні кроки» міфологічно-орієнтованої вторинної номінації	22	4	2	2	18	
	<i>Разом за модуль</i>	90	12	6	6	78	
Змістовий модуль II. Реконструкція ірраціональних структур і «вторинних міфів» у контексті міждисциплінарних студій							
6	Поліетіологічна багатовимірна модель мовного знаку.	20	3	1	2	17	
7	Дискурс і моделювання альтернативних світів. Симптоматика вербальних симулякрів.	20	2	1	1	18	
8	Багатоаспектне дослідження явищ мови та мовлення в ракурсі лінгвосеміотики як «парасолькового» вектору	20	3	2	1	17	
	<i>Разом за модуль</i>	60	8	4	4	52	
	<i>Разом за освітньою програмою</i>	150	20	10	10	130	

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

Теоретичні засади універсологічно-орієнтованих студій

Тема 1. Вступ. Сучасне розуміння «лінгвоуніверсології» та міждисциплінарний синтез. Системні основи та критерії встановлення широких аналогій і синтезу.

Вступ. Мова як відкрита багатофункціональна знакова система. Універсальні закономірності поступу відкритих систем. Архітектура відкритої системи. Типи міжсистемних відносин. Природність, неприродність та «антропоцентризм». Універсалії в класичному розумінні та сучасна лінгвоуніверсологія. Принципи, методи та критерії встановлення широких аналогій.. Поняття типології.

Основні поняття теми: мова, система, код, закономірність, універсалія, ієрархія, синергія.

Тема 2. Міф, міфологічний простір і картини світу. Вторинна міфологія у різних сферах людського буття

Поняття про міф як феномен культури, вербально-дискурсивний конструкт. Міфологічний простір як смисловий континуум, контейнер аксіоматичних базових операторів. Міф і картина світу. Закономірності міграції міфологічного простору. Вторинний міф. Творення і використання вторинних міфів та симулякрів. Моделювання концептів і можливих світів.

Основні поняття теми: міф, міфологічний простір, оператор, аксіома, симулякр, переосмислення, трансформація, мовне моделювання.

Семінар 1. Міф і міфологічний простір

Тема 3. Міф і наука. Теорема про неповноту. Категоризація та «ірраціональна раціоналізація»

Ірраціональність у науковій діяльності. Гносеологічний релятивізм та мовна відносність. Теорема про неповноту. Аксіоматика. Специфіка категоризаційної діяльності. Ірраціональне підґрунтя категоризації та раціоналізації дійсності. Когнітивні процеси та міждисциплінарна універсологічна «схема» синтезу ірраціонального та раціонального у різних

видах діяльності.

Основні поняття теми: аксіома, віра, ірраціональність, процедура, операція, система, структура, гіпотеза, раціоналізування

Семінар 2. Гіпотези, аксіоми та симулякри у категоризаційній та мовно-мовленнєвій діяльності

Тема 4. М-логіка як міждисциплінарна синтетична методологія

М-логіка як методологія раціонально-чуттєвого пізнання. Неоантропоцентризм та природо відповідність. Енігматичні феномени та біфуркації поступу відкритих систем. Фрактальність. Нечіткі сутності в онтології та як об'єкт концептуалізації. Нейролінгвістичні основи семіозису. Мовне моделювання реальності. Загальна характеристика міфологічно-орієнтованого семіозису

Основні поняття теми: принцип, закономірність, синтез, нервова тканина, вища нервова діяльність, код, моделювання.

Семінар 3. М-логіка серед сучасних дослідницьких методологій.

Тема 5. Міфологічно-орієнтований семіозис. Міф у внутрішній формі мовних знаків. Полісемія першооснов індоєвропейських мов. Логіка, лінгвокогнітивне підґрунтя та «технологічні кроки» міфологічно-орієнтованої вторинної номінації

Міфологічно-орієнтований семіозис як ірраціонально вмотивоване генерування ноематичних смислів. Іконічність першооснов елементів мовного коду (аксіоматичні нано-міфи у внутрішній формі). Логіка розгортання категоризаційно-номінативних процесів. Мова як код і засіб відображення результатів концептуалізації дійсності. «технологічні кроки» міфологічно-орієнтованої вторинної номінації як «інтерфункції» динамічної відкритої системи.

Основні поняття теми: основа, структура, інтерпункція, когнітивна операція, фаза, стадія.

Семінар 4. Лінгвокогнітивні основи міфологічно-орієнтованого семіозису

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

Реконструкція ірраціональних структур і «вторинних міфів» у контексті міждисциплінарних студій

Тема 6. Поліетіологічна багатовимірна модель мовного знаку.

Типи мовних знаків та критерії їхньої ідентифікації. Підстави інтегрування знакових характеристик. Універсологічна модель мовного знаку. Множинність інтерпретацій у типологічних зіставленнях мовних знаків. Критерії контрастивного дослідження явищ мови та мовлення.

Основні поняття теми: основа, знак, символ, ікона, індекс, трихотомія, відносність, інтеграція.

Тема 7. Дискурс і моделювання альтернативних світів. Симптоматика вербальних симулякрів

Дискурс як плинний семіозис. Динамічні контексти. Траєкторії смислотворення. Симулякриу дискурсивній діяльності. Дискурсивний простір як оперативний простір смислопородження. Дискурсивна особистість. Симптоматика «фейкового світу» та вербальних маніпуляцій.

Основні поняття теми: дискурс, текст, простір, смислопородження, контекст, симулякр, модель.

Семінар 5. Вторинні міфи у дискурсивних конструктах різних жанрів

Тема 8. Багатоаспектне дослідження явищ мови та мовлення в ракурсі лінгвосеміотики як «парасолькового» вектору

«Мово-центризм» чи «неоантропоцентризм»: критерії вибору, баланс у гнучкій міждисциплінарній методології. Лінгвосеміотика як «парасольковий» вектор розвідок. Реконструкція «нано-міфологічного» підґрунтя явищ мови та мовлення: міждисциплінарний синтез.

Основні поняття теми: реконструкція, процедура, модель, основа, семантика, сема, значення, смисл.

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Семінар 1.

Тема: Міф і міфологічний простір

План заняття :

I. Обговорення теоретичних питань

1. Простір як універсальна категорія. Просторова конфігурація систем
2. Ноосфера, семіосфера та "простори" лінгвокультур.
3. Міфологічний простір
4. Кореляція картини світу і міфологічного простору

Рекомендована література: [1, 4, 5, 6, індивідуальний пошук]

Семінар 2

Тема: Гіпотези, аксіоми та симулякри у категоризаційній та мовно-мовленнєвій діяльності

План заняття

I. Обговорення теоретичних питань

1. Моделювальна і прогностична діяльність в аспекті ірраціональної аксіоматики
2. Специфіка ірраціонально-вмотивованої раціоналізації дійсності
3. Мовна система як засіб моделювання альтернативного світу / рейкової реальності

II. Дискусія.

Рекомендована література: [5, 11, 13, індивідуальний пошук]

Семінар 3.

Тема: М-логіка серед сучасних дослідницьких методологій.

План заняття :

I. Обговорення теоретичних питань.

1. Зрушення в методології наукових студій: історичний та системний ракурси
2. Базові положення М-логіки
3. М-логіка та сучасні мовознавчі парадигми

II. Дискусія

Рекомендована література [16, 17, 18, індивідуальний пошук]

Семінар 4.

Тема: Лінгвокогнітивні основи міфологічно-орієнтованого семіозису

План заняття :

I. Обговорення теоретичних питань.

1. Класична модель референції
2. Логіка ірраціонально-вмотивованого омовлення дійсності
3. Технологічні кроки міфо-орієнтованого номінативного акту.
4. Безреферентна номінація : що це ? Чи нереальний (міфічний) світ насправді нереальний?

II. Дискусія

Рекомендована література [19, 12, індивідуальний пошук]

Семінар 5 .

Тема: Вторинні міфи у дискурсивних конструктах різних жанрів

План заняття :

I. Обговорення теоретичних питань.

1. Дискурс як моделювальна діяльність: вторинні міфи в іграх, рекламі, освіті тощо
2. Маніпулятивні дискурсивні конструкти
3. Міфологічно-закорінена прагматика семіотично-дискурсивної діяльності

II. Дискусія

Рекомендована література [13, 24, індивідуальний пошук]

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Завдання для самостійної роботи визначаються у ході індивідуальної співбесіди і орієнтуються на власне дослідження аспіранта. Пропонується здійснити універсологічно-орієнтований аналіз невеликих корпусів мовних даних, дотичних до матеріалу власного дослідження.

Аналітичні завдання

1. В обраному тексті ідентифікуйте номінативні одиниці (конструкції), що вербалізують вихідну ірраціональну аксіоматику, навколо котрої розбудований текстовий світ. Надайте їхню характеристику як знаків.
2. Наведіть приклади різних дискурсивних жанрів, що віддзеркалюють певну «вторинну міфологію». Здійсніть реконструкцію зв'язків з «первинною міфологією». Запропонуйте інтерпретації і власні пояснення.
3. Здійсніть аналіз будь-якого виду дискурсу на предмет вихідних ірраціональних інформаційних структур. Запропонуйте інтерпретації маніпулятивного потенціалу вербалізованого вторинного міфу.
4. Наведіть приклади вербально-модельованих альтернативних світів, співвіднесених зі знаковими (прецедент ними, фокусними) для певної лінгвокультури феноменами.

Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень аспірантів денної форми навчання

Вид діяльності аспіранта	Максимальна кількість балів за	Модуль 1		Модуль 2		Кількість одиниць	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів		
Відвідування лекцій	1	3	3	4	4		
Відвідування практичних занять	1	3	3	2	2		
Робота на практичному занятті	10	3	30	2	20		
Виконання завдань для самостійної роботи	5	6	30	6	30		
Модульний контроль	25	1	25	1	25		
Разом:			91		81		
Максимальна кількість балів:	172						
Розрахунок коефіцієнта	$172:100=1,72$						

6.2. Критерії оцінювання самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
4-5	представлений матеріал повністю або на достатньому рівні розкриває тему, містить додаткові інформативні відомості або пояснення, оформлено за вимогами
2-3	є неточності у викладенні матеріалу, відсутня логічна послідовність, існують недоліки у оформленні
0-1	робота не відповідає вимогам, виконана за іншою темою; матеріал представлено частково, допущені фактичні помилки в змісті роботи

6.3 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Критерії оцінювання модульного контролю

Кількість балів	Критерії оцінювання
22 - 25	Завдання виконано самостійно, логічно, цілісно, структуровано, з авторськими знахідками, оригінальними прикладами
18 - 21	Завдання виконано недостатньо самостійно, з порушеннями логічності, цілісності, структурованості, стандартно, з невеликою часткою авторської індивідуальності
11 - 17	Завдання виконано не логічно, не цілісно, стандартно, без авторської індивідуальності
1 - 10	Завдання виконано не самостійно або не виконано

6.4. Форми семестрового контролю

Семестровий контроль проводиться у вигляді заліку за результатами поточної успішності (проміжного контролю) з усіх модулів дисципліни “Міфосеміотика”.

6.5. Шкала відповідності оцінок за системою ECTS

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням навчальної дисципліни – досить

		низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни
--	--	---

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні

- Алексюк І. Логічний аналіз природної мови: спецкурс лекцій : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2025. 320 с.
- Андрейчук Н. Виміри семіозису : монографія. Львів : ПАІС., 2021. 352 с.
- Гадамер Г-Г. Міф і розум [Пер. з нім.] // Герменевтика і поетика. Вибрані твори. Київ : "Юніверс". 2001. С. 100–118.
- Манакін В. М. До питання про рекурсивні алгоритми мовної семантики // Одиниці та категорії сучасної лінгвістики : Зб. статей, присвячених ювілею В.Д. Каліуценка. Донецьк : ТОВ "Юго–Восток, Лтд", 2007(в). С.76–92.
- Слухай Н. В. Роль міфу в організації сучасного масмедійного простору // Літературна мова у просторі національної культури. Київ : ВПЦ "Київський університет", 2004. С. 107–115.
- Слухай Н. В. Етноконцепти та міфологія східних слов'ян в аспекті лінгвокультурології. Київ : ВПЦ "Київський університет", 2005. 167 с.
- Слухай Н. В., Мосенкіс Ю.Л. Мовна символіка і поетика текстів Тараса Шевченка. Київ : Видавничий дім А+С, 2006. 165 с.
- Encyclopedic Dictionary of Semiotics / gen. ed. Thomas D. Sebeok. – Berlin; N.Y.; – Amsterdam : Mouton de Gruyter. Tome 1. 1986. 592 p.
- Kolesnyk O. Cognitive premises of the myth-oriented semiosis *Cognitive Studies Études cognitives*. 2019 (19). Warszawa : Institute of Slavic Studies, Polish Academy of Sciences URL: <https://ispan.waw.pl/journals/index.php/cs-ec/issue/view/112/showToc>
- Kolesnyk O. Systemic Universalia in Language, Myth and Culture: Methodological Remarks on Integrated Interpretations *RES HUMANITARIAE XXVIII*, 2020, 164–178.
- Kolesnyk O. The Mythic Multiverse Through the Scope of Language: The “Procedural Anatomy” of Verbal Modelling *Cognitive Studies | Études cognitive*. Warsaw. 21, 2021, Article 2447. <https://ispan.waw.pl/journals/index.php/cs-ec/article/view/cs.2447>
- Segal, R. A. *Myth: A Very Short Introduction* (2nd ed.). Oxford: Oxford University Press, 2020.
- Slotkin, R.A. *Great Disorder: National Myth and the Battle for America*. Cambridge, MA: Harvard University Press, 2020.
- Storey, J. *Cultural Theory and Popular Culture: An Introduction* (9th ed.). London: Routledge, 2021.

Додаткові

- Андрейчук Н. Тлумачення терміна “лінгвокультурний простір” через призму лінгвосеміотики *Проблеми української термінології*. Львів, 2010. С. 65-67.
- Архангельська А. М. До питання про засади побудови загальної ономасіологічної моделі номінації *Мовознавство*. 2007. № 4-5. С. 20–35.
- Бережна М. В. Ономастикон романів Дж. Ролінг циклу "Гаррі Поттер" в українському та російському перекладах : автореф. ... канд. філол. наук : 10.02.16 / Маргарита Василівна Бережна; КНУ імені Тараса Шевченка. Київ, 2009. 20 с.
- Воробйова О. П. Ідея резонансу в лінгвістичних дослідженнях *Мова. Людина. Світ* : До 70-річчя проф. М. П. Кочергана : Зб. наук. ст.; відп. ред. Тараненко О. О. Київ : Вид. центр КНЛУ. 2006. С. 72 – 86.
- Гандзюра В. П. Концепція шкодочинності в екології. Київ. Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2008. 144 с.
- Голубовська І. О. Етнічні особливості мовних картин світу. Київ : Логос, 2004. 284 с.
- Єнікеева С. М. Синергетизм функціональної трансорієнтації лінгвальних одиниць (на матеріалі сучасної англійської мови) *Вісник Сумського державного університету: збірник*

наукових праць. Серія: Філологічні науки. № 11 (95). Том II. Суми : СумДУ. 2006. С. 43 – 49.

Клименюк О. В. Діалектика трансцендентного в методології наукового моделювання *Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка*. Серія: Філософія. 2002. № 8. С. 62–78.

Манакін В. М. До питання про універсальні смисли в семантиці слів *Проблеми зіставної семантики*. Вип. 8. К. : КНЛУ. 2007. С. 3–8.

Манакін В. М. Мова як енергетичний феномен *Нова філологія*. Запоріжжя: ЗНУ, 2007 (6). № 27. С. 91–97.

Манакін В. М. У пошуках мовної моделі світу *Проблеми зіставної семантики*. Вип. 9. Київ : КНЛУ. 2009. С. 3–11.

Нікульшина Т. М. Ірреальний світ англійською та українською мовами: монографія. Донецьк : Східний видавничий дім, 2010. 186 с.

Campbell, Joseph *The Hero with a Thousand Faces*. Novato, California: New World Library, 2008.

Kolesnyk O. CATASTROPHE in English Pop Culture: A Cognitive-semiotic Perspective. *Cognitive Studies Études cognitives*. 2025. № 25.

Колесник О. Jötunn as “supernatural beings”: a cognitive matrix of the Old Norse verbal representation *Studia Philologica*. 2023. (21). pp. 51-76.

Колесник О. С. ВОРОН у міфі та мові. Частина 1: семіотика та когнітивне підґрунтя архаїчних номінацій. *Studia Philologica*. 2024. Вип. 23. С. 76 – 90.

Саєвич І.Г. Лексема *світ* в українському лінгвокультурному просторі: чинники семіозису. *Мови і мовознавство у XXI столітті: нові явища – нові завдання. До 85-ліття від дня народження доктора філологічних наук, професора, члена-кореспондента НАН України Ніни Федорівни Клименко*: монографія / за ред. Є. А. Карпіловської і Л. П. Кислюк; підготувала електрон. оригінал-макет Ю. О. Цигвінцева. Київ: Інститут української мови НАН України, 2025. С.545–562.

Dabiezies A. From primitive myths to literary / A. Dabiezies; [Transl. from Fr.] // Companion to literary myths, heroes and archetypes. L.; N.Y. : Routledge, 1996. P. 960–967.

Downing H. L. Negation, text worlds and discourse : the pragmatics of fiction / Hidalgo L. Downing. Stanford, CT : Ablex, 2002. 184 p.

Eliade Mircea (1969, 1984) *The Quest: History and Meaning in Religion*, Chicago and London: University of Chicago Press;

Midway Eliade Mircea (1992) *Symbolism, the Sacred and the Arts*, editor Diane Apostolos-Cappadona, New York: Crossroad; Continuum,

Frazer, Sir James (1993). *The Golden Bough*. London: Wordsworth.

Frazer, James George (1976). *The Golden Bough. A Study in Magic and Religion. Part 1: The Magic Art and the Evolution of Kings. Vol. 1*. London: The Macmillan Press. pp. ix, 423.

GREIMAS, A. J., *On Meaning*, trans. Frank Collins and Paul Perron, Minneapolis: University of Minnesota Press, 1987 [1970].

GREIMAS, A. J., *Maupassant: The Semiotics of Text*, trans. Paul Perron, Amsterdam and Philadelphia: J. Benjamins, 1988 [1976].

GREIMAS, A. J., *The Social Sciences. A Semiotic View*, trans. Frank Collins and Paul Perron, Minneapolis: University of Minnesota Press, 1989 [1976].

GREIMAS, A. J. and J. COURTÉS, *Semiotics and Language: An Analytical Dictionary*, Bloomington : Indiana University Press, 1982 [1979].

GREIMAS, A. J., *Of Gods and Men: Studies in Lithuanian Mythology*, trans. Milda Newman, Bloomington: Indiana University Press, 1992 [1985].

Haspelmath M. *Language Typology and Language Universals: An International Handbook* / Martin Haspelmath (ed.) Berlin: Walter de Gruyter, 2001. 875 p.

PEIRCE, C. S. 2009. *The Logic of Interdisciplinarity: The Monist-Series*. Ed. Elize BISANZ. Berlin: Academie Verlag GmbH.

PEIRCE, C. S. 2020. *Selected Writings on Semiotics 1894–1912*. F. Bellucci (ed.), Berlin: Mouton De Gruyter.

Saussure Ferdinand de (2002) *Écrits de linguistique générale*. Eds. Simon Bouquet & Rudolf Engler. Paris: Gallimard.;Trans.: Carol Sanders & Matthew Pires, trans. *Writings in General Linguistics*. NY: Oxford University Press, 2006.

Wimmer F. *Interkulturelle Philosophie / F. Wimmer*. – Bd.1: Geschichte und theorie. – Wien: passage Verlag, 1990. 294 s.

